01. בראשית (בראשית לה/ב)

(בר׳ ב 16): וַיְצַו ה׳ אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל.

כל אחת ממילות הפסוק מתייחסת לאחד משבע מצוות בני נח.

וַיְצַו ה׳ אֱלֹהִים הא תנינן הרי למדנו[1].

א. לית אין **צו אלא, עבודה זרה.** המטרה העליונה של התורה היא לעקור כל עבודה זרה ולהצהיר שה׳ אחד ושמו אחד.

ב. ה׳: זו ברכת השם. איסור (שמות כ 6): לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם ה׳ אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא.

ג. אֱלֹהִים: אלו הדיינין. כמו לדוגמה בשמות כב 27: אֱלֹהִים לֹא תְקַלֵּל.

ד. עַל הָאָדָם: זו שפיכות דמים. (בר׳ ט 6): שֹׁפֵךְ דַּם הָאָדָם ... כִּי בְּצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. נוסיף שהדיבר הראשון שבלוח הראשון בעשרת הדברות (אנכי) מקביל ל-לֹא תִּרְצָח שהוא הדיבר הראשון שבלוח השני.

ה. לֵאמֹר: זו גילוי עריות. (ירמי׳ ג 1): **לֵאמֹר** הֵן יְשַׁלַּח אִישׁ אֶת אִשְׁתּוֹ וְהָלְכָה מֵאִתּוֹ וְהָיְתָה לְאִישׁ אַחֵר הֲיָשׁוּב אֵלֶיהָ עוֹד ... וגם אבות א, ה: יואל תרבה שיחה עם האשה ... וסופו יורש גיהנם.

ו. מִכֹּל עֵץ הַגָּן: ולא גזל. עצים אלה ולא אחרים, אקסקלוסיביות.

ז. אָכֹל תֹּאכֵל: ולא אבר מן החי. כפל הלשון בא ללמדנו שהיתר אכילת בשר מותנה אך ורק בתנאי התורה. **ושפיר** ויפה.

דשריא ליה כלא דליכלינהו ביחודא כל פירות עצי הגן היו מותרים לאכילה (כולל פרי עץ הדעת טוב ורע), **דהא חזינן** כי ראינו ש-**אברהם אכל, יצחק ויעקב, וכל נביאים אכלו וחיו! אבל אילנא דא אילנא דמותא איהו** אבל עץ זה הוא עץ המוות **מאן דנטיל ליה בלחודוי מיית** אבל מי שלוקח אותו (ואוכל את הפרי) <u>בנפרד</u>, ימות **דהא סמא דמותא נטיל** כי לקח סם מוות **ועל דא** הרי כתוב: כִּי בְּיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ, מוֹת תָּמוּת **בגין דקא פריש נטיעין** כי הפריד אותו מהשורשים.

אדם וחווה היו צריכים לאכל ביחד פרי עץ הדעת טוב ורע ופרי עץ החיים (התורה). לאכול את פרי הדעת טוב ורע בנפרד מביא לידי מוות.

הרעיון הוא שאפשר גם אפשר לגשש, לשאול, לחקור, כלומר לאכול את פרי הדעת טוב ורע, אבל בתנאי שהחיפוש הזה יהיה תמיד מקושר עם התורה ונביאיה.

<u>הקשר בין הרעיון הזה לשבע מצוות בני נח ברור: שבע מצוות בני נח אינן מוסכמות חברתיות גרידא אלא גם הן דברי אלוהים חיים שנאמרו מיד אחרי בריאת האדם.</u>

[1] מס׳ סנהדרין נו/ב